

Gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Roadmap Warmtetransitie	3572128		28 maart 2023

Geachte raadsleden,

Uw raad staat aan de vooravond van besluitvorming over het Warmteprogramma. Het Warmteprogramma betreft een kaderstellend (visie)document waarin antwoord wordt gegeven op de vraag welke technische alternatieven voor aardgas logisch zijn voor de 63 Hengelose buurten, wat het gemiddeld kost en wanneer er met welke buurten gestart wordt om invulling te geven aan de transitie. Dit Warmteprogramma bouwt voort op het eerdere Ontwerp Transitievisie Warmte, en de in dit kader door de gemeenteraad vastgestelde kaders en aandachtspunten (3120526). Er hebben 7 informatie- en participatiebijeenkomsten met de samenleving plaatsgevonden en zowel de transitievisie warmte als het warmteprogramma hebben ter inzage gelegen (3440135 en 3564068). De afgelopen jaren is er regelmatig met uw raad over het onderwerp gesproken en er hebben informatiebijeenkomsten met Twence plaatsgevonden.

In navolging van de informatiebijeenkomst op 22 februari was er op 21 maart een raadsinformatiebijeenkomst over de Roadmap Warmtetransitie. De Roadmap bevat de meerdere beslissingen die door verschillende partners genomen moeten worden, over verschillende onderwerpen die allemaal sterk met elkaar samenhangen, voortkomen en logisch volgen na het vaststellen van het warmteprogramma. De Roadmap biedt ordening en structuur, zorgt ervoor dat eenieder weet wanneer wat komt en dat de samenhang inzichtelijk wordt. Al deze beslissingen hangen met elkaar samen en zijn van invloed op elkaar en het te volgen proces. Dit geldt zowel voor de gemeenteraad als voor de andere partijen. Tijdens de bijeenkomst is toegezegd dat er een informerende raadsbrief zou volgen, zodat alle fracties kennis kunnen nemen van de gegeven toelichting. Deze brief treft u hierbij aan.

De Roadmap Warmtetransitie bestaat uit twee onderdelen: 1) de context van het warmteprogramma en 2) de samenhangende onderwerpen en vervolg besluiten.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Context van het warmteprogramma

Toelichting op de context:

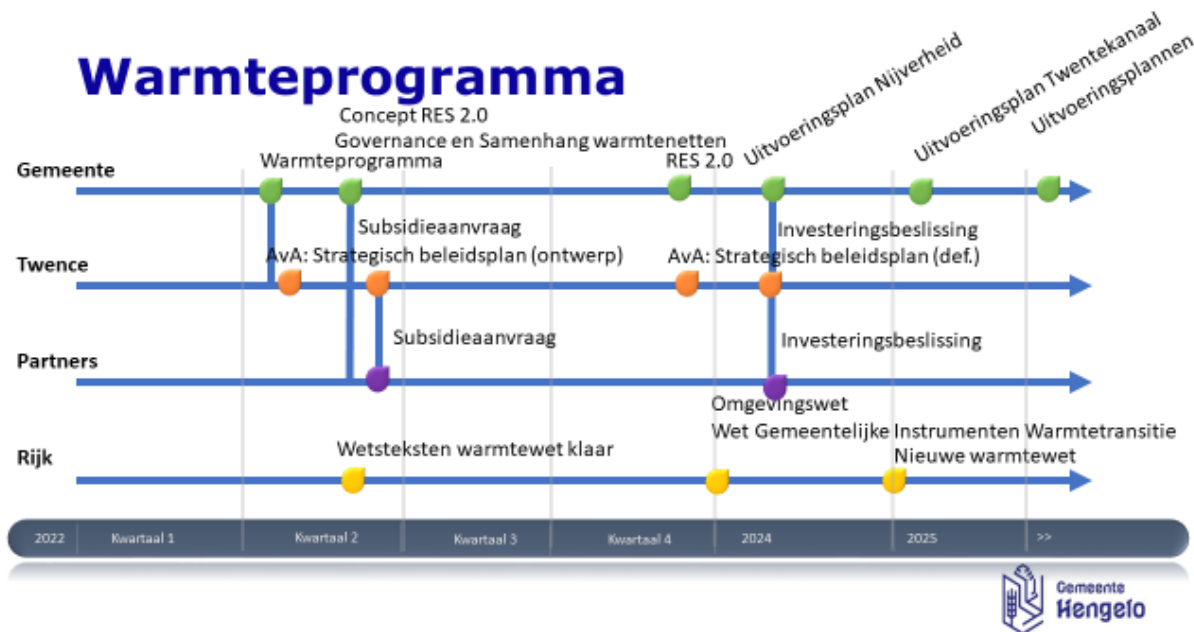
In 2016 is het mondiale klimaatakkoord (van Parijs) vastgesteld, waarin afspraken zijn gemaakt over CO₂-reductie om de opwarming van de aarde tegen te gaan. Samen met bedrijven en maatschappelijke organisaties heeft de overheid de doelstellingen voor Nederland opgenomen in een Klimaatakkoord (2019) en het Regeerakkoord (2022). Hierin is afgesproken dat er in 2050 7 miljoen woningen en 1 miljoen andere gebouwen van het aardgas af moeten zijn. Dat betekent dat de komende jaren woningen en gebouwen beter geïsoleerd moeten worden en over zullen gaan naar duurzame warmte en elektriciteit.

In het Nederlandse Klimaatakkoord is afgesproken dat er via de Regionale Energie Strategie gewerkt wordt aan de opgaven van hernieuwbare energieopwekking en de regionale structuur warmte. In het kader van de Regionale Structuur Warmte, waarin de bovenlokale warmtebronnen verdeeld worden, heeft Twente met Cogas en Ennatuurlijk/Warmtebedrijf Hengelo het initiatief genomen voor een Regionaal Warmtenet Twente.

Ook is in het Nederlandse Klimaatakkoord afgesproken dat alle Nederlandse gemeenten een (lokaal) Warmteprogramma opstellen (voorheen: Transitie Visie Warmte geheten) en dit uiterlijk in 2021 vaststellen. De gemeenteraad van Hengelo heeft op 13 oktober 2021 besloten (3316558) (...) kennis te nemen van de ontwerp Transitievisie warmte en het college verzocht met de definitieve visie terug te komen wanneer het Rijk de condities heeft ingevuld. Nu er hierover duidelijkheid is gekomen is de definitieve visie, inmiddels Warmteprogramma genaamd en ingebed in de Duurzaamheidsvisie, in procedure gebracht.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Samenhangende onderwerpen en vervolgbesluiten

Toelichting op de samenhangende onderwerpen en vervolgbesluiten:

De Roadmap laat zien dat er verschillende partijen aan zet zijn op verschillende momenten in de tijd. Ook is hierin zichtbaar gemaakt dat deze onderwerpen met elkaar samenhangen c.q. van elkaar afhankelijk zijn en volgordelijkheid in besluitvorming kennen. Zo is er bijvoorbeeld een vastgesteld Warmteprogramma nodig om de subsidieaanvraag (Warmtenet Infrastructuur Subsidie) aan te kunnen vragen, om daarmee een betaalbaar aanbod bij inwoners voor te kunnen leggen en uiteindelijk door investerende partijen een investeringsbeslissing te kunnen nemen en als gemeente een uitvoeringsplan vast te kunnen stellen. De Roadmap Warmtetransitie is bedoeld om deze samenhangende onderdelen en de verschillende partijen in rij en gelid te zetten te beginnen bij het Warmteprogramma.

Na vaststelling Warmteprogramma volgen de volgende besluiten en momenten:

Gemeente

- **Governance en Samenhang warmtenetten** Nadat het Warmteprogramma is vastgesteld volgt ook de verdere uitwerking van de verschillende warmtenet varianten (regionaal warmtenet – lokaal warmtenet). Dit wordt uitgewerkt in een strategische visie op de organisatie van warmtenetten in Hengelo, waarbij o.a. gekeken wordt naar in ontwikkeling zijnde wetgeving (nieuwe warmtewet en de eisen die hierin gesteld worden), het bestaande warmtenet (lokaal/ WarmteBedrijfHengelo/ WarmteNetHengelo) en het nieuwe warmtenet (regionaal/ Twence/Cogas/WBH). Besluitvorming over de governance en samenhang van de warmtenetten is voorzien in het tweede kwartaal 2023.

We hebben als gemeente destijds bij het aangaan van de SamenwerkingsOvereenkomst (SOK) met WBH en WNH de bewuste keuze gemaakt om 5% aandeelhouder te worden in beide deelnemingen en daarmee om invloed te blijven hebben op beleidskeuzes en regie in de gebouwde omgeving m.b.t. de gewenste uitbreidingen van warmtenet. "Waarbij de wens is uitvoering te geven aan haar duurzaamheidsdoelstellingen op energiegebied en de

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

wens tot uitbreiding." En de publiekrechtelijke medewerking te kunnen verlenen (o.a. ruimtelijke inpassing, vergunningen etc.).

- **Regionale Energie Strategie Twente 2.0 (RES 2.0)** In het bijzonder de Regionale Structuur Warmte waarbij het Regionale Warmtenet als concrete kans voor de regio is benoemd. De concept RES 2.0 gaat in Q2 2023 naar uw raad voor wensen en bedenkingen. Daarna wordt de RES 2.0 door de Provincie ter inzage gelegd ten behoeve van besluitvorming (beoogd) in december 2023.
- **Uitvoeringsplannen.** Na vaststelling in uw raad wordt het Warmteprogramma nader en concreet uitgewerkt in uitvoeringsplannen op wijk- en buurniveau. Dit besluit volgt na het proces van de buurtaanpak per buurt/wijk (hierin: participatie en inspraak in zelfstandige procedures). Hiermee wordt pas de definitieve keuze voor het technische alternatief voor aardgas (per buurt) gemaakt, wat aangeboden wordt aan de woningeigenaren. Vervolgens hebben de woningeigenaren nog steeds keuzevrijheid om op dit aanbod in te gaan of een eigen aardgasvrije oplossing te kiezen en realiseren.
Het opstellen en vaststellen van een uitvoeringsplan geldt als eerste voor de Nijverheid. Dit plan bevat een businesscase, houdt rekening met risico's en de inzet van PAW-bijdrage. De totstandkoming van dit plan is mede afhankelijk van het proces binnen Twence en Partners inzake de subsidieaanvraag en investeringsbeslissing(en).
In dit plan kan ook, mits de Wet Gemeentelijke Instrumenten Warmtetransitie van kracht is, al dan niet een keuze gemaakt worden om een eindtermijn te stellen aan het leveren van aardgas in een buurt.
Hierna volgt een uitvoeringsplan voor het Twentekanaal en voorts volgen de overige 61 buurten.

Twence

- **Aandeelhoudersvergadering (AvA) Twence** over het Ontwerp Strategisch Beleidsplan van Twence. Hierin staat het initiatief voor het Regionaal Warmtenet opgenomen. Het ontwerp ligt voor in de AvA van april 2023. Een politieke markt volgt. Besluitvorming over het Strategisch Beleidsplan van Twence is verwijnd in december 2023.
- **Subsidieaanvraag Warmtenet Infrastructuur.** Voor de betaalbaarheid van het alternatief warmtenet stelt het Rijk een subsidieregeling van 200 miljoen euro in 2023 beschikbaar. Dit betreft een bedrag van maximaal 20 miljoen euro per project. De publicatie van de regeling in de Staatscourant wordt op korte termijn verwacht. De voorwaarden zoals nu bekend betreffen een vastgesteld warmteprogramma/transitievisie warmte en steun (brief vanuit het college) voor het initiatief en het mogelijke tracé van het warmtenet. Bijna alle gemeenten hebben een vastgestelde TransitieVisie Warmte en voldoen hiermee aan de voorwaarde om een aanvraag te doen. De deadline voor de aanvraag staat vooralsnog op 1 mei 2023; dit kan mogelijk naar achteren worden opgeschoven.
- **Investeringsbeslissing(en).** Dit betreft investeringsbeslissingen over de aanleg van nieuwe warmtenetten en de uitbreiding van het aantal aansluitingen. De gemeenteraad neemt als medeaandeelhouder in Twence investeringsbeslissingen wanneer aanleg en/of uitbreiding van het regionaal warmtenet voorligt. Ook Twence dient hier een beslissing over te nemen. Als subsidie-vereiste is een mijlpaal van één jaar voor het nemen van de financiële investeringsbeslissing voorzien. Dat wil zeggen dat een jaar na subsidiebeschikking deze investeringsbeslissing genomen moet zijn. Dit is verwacht in kwartaal 2 2024. Onderdeel van de afweging en beslissing is de business case, risico en rendement. Dit onderdeel hangt bovendien samen de uitvoeringsplannen waarop deze investeringsbeslissing(en) betrekking hebben.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Partners

- **Subsidieaanvraag Warmtenet Infrastructuur.** Zie hierboven. Dit betreft een gezamenlijke aanvraag waarbij Twence de aanvrager is en Cogas en Ennatuurlijk/Warmtebedrijf Hengelo de medeaanvragers.
- **Investeringsbeslissing(en).** Dit betreft investeringsbeslissingen over de aanleg van nieuwe warmtenetten en de uitbreiding van het aantal aansluitingen. De gemeenteraad neemt als medeaandeelhouder in WBH/WNH investeringsbeslissingen wanneer aanleg en/of uitbreiding van het warmtenet voorligt. Deze investeringsbeslissingen komen veel later, wanneer concrete uitbreiding aan de orde is. Onderdeel van de afweging en beslissing is de business case, risico en rendement. Dit onderdeel heeft ook te maken met de financiële positie van de verschillende bedrijven. Verwacht wordt dat deze beslissingen in 2024 of later voor worden gelegd.

Rijk

- **Toekomstige regelgeving.** Het Rijk werkt aan de (inwerkingtreding van) Omgevingswet, Wet Collectieve Warmtevoorziening (WCW) en Wet Gemeentelijke Instrumenten Warmtetransitie (WGIW).

Omgevingswet. Het Warmteprogramma wordt gebruikt en uitgewerkt onder de vigeur van toekomstige wetgeving, o.a. Omgevingswet. Het uitvoeringsplan wordt verankerd in het omgevingsplan. Inmiddels heeft de Eerste Kamer besloten tot inwerkingtreding op 1 januari 2024.

Wet Gemeentelijke Instrumenten Warmtetransitie (WGIW) en Besluit Gemeentelijke Instrumenten Warmtetransitie (BGIW). Deze wet wijzigt de Gaswet en de Omgevingswet met als doel gemeenten juridisch instrumentarium te verschaffen om te komen tot verduurzaming van de gebouwde omgeving. Het regelt dat gemeenten een warmteprogramma vaststellen, dat als basis dient voor de toekomstige warmtevoorziening. Het warmteprogramma wordt in beginsel vertaald in uitvoeringsplannen op wijkniveau, die (mede) als motivering kunnen dienen voor de juridisch bindende normering in het te wijzigen omgevingsplan. Hierin staat o.a. de aanwijsbevoegdheid opgenomen, om een einddatum te stellen aan levering van aardgas in een gebied (einde levering aardgas). De inwerkingtreding van de WGIW is afhankelijk van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De Raad van State heeft een advies uitgebracht op basis van eerder voorliggende wetsteksten. De wetsteksten worden nu aangepast en moeten ter besluitvorming aan de Kamer worden aangeboden. Beoogde inwerkingtreding is eveneens 1 januari 2024.

Warmtewet. In de nieuwe warmtewet (WCW) staat onder andere de vereiste governance/publieke ordening van de cruciale infrastructuur (50% + 1), de kostprijs+ tariefmethode (als alternatief voor het Niet Meer Dan Anders principe), de ingroeiperiode, het overgangsrecht en de wijze van kaveluitgifte voor nieuwe aansluitgebieden voor warmtenet. Wetsteksten zijn op dit moment in ontwikkeling. Deze worden voor de zomer verwacht. De vermoedelijke inwerkingtreding staat gepland op 1 januari 2025.

Hopelijk biedt deze brief voldoende toelichting op de presentatie.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074

Bladnummer

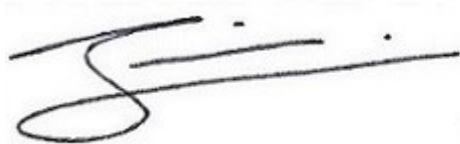
6

Zaaknummer **Uw kenmerk**

3572128

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris,

de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G. Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074